Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Pedagogical Sciences. Vol. 4 (123)

Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. Вип. 4 (123)

ISSN (Print): 2663-6387
ISSN (Online): 2664-0155

UDC 37.011:7.01
DOI 10.35433/pedagogy.4(123).2025.12

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE DESIGNERS IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

N. Ye. Kolesnyk*

The article investigates the theoretical and methodological principles of forming the professional competence of future designers in the educational process of higher education institutions. The emphasis is on identifying the key components of professional competence necessary for the effective activity of future designers, including creativity, design and research activities, mastery of multimedia technologies and digital tools, the ability to adapt, as well as interdisciplinary interaction. Modern methodological approaches to training future designers are analyzed, namely project-oriented training, studio workshops, case methods, integration of digital platforms for modeling and visualization of design solutions. Special attention is paid to the use of ethnodesign as a means of developing the creative potential and forming the national identity of applicants to higher education institutions, as well as the development of professional communication and independent project activity. The importance of combining theoretical knowledge and practical skills in the educational process is emphasized, which ensures the formation of competitive, creative and professionally competent future designers. The results of the study can be used to improve curricula, methodological recommendations, and the organization of the educational process in higher education institutions aimed at training modern designers capable of effectively implementing professional tasks and meeting the requirements of the labor market.

Keywords: *professional competence, professional activity, future designers, higher education institution, educational process, methodological approaches, multimedia technologies, ethnodesign, professional training.*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Н. Є. Колесник

У статті розглядаються теоретичні та методичні засади формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів в освітньому процесі закладів вищої освіти. Акцент зроблено на визначенні ключових складових професійної компетентності, необхідних для ефективної діяльності майбутніх дизайнерів, серед яких креативність, проєктна та дослідницька діяльність, володіння мультимедійними технологіями та цифровими інструментами, здатність до адаптації та міждисциплінарної взаємодії. Проаналізовано

* Candidate of Pedagogical Sciences (PhD in Pedagogy), Docent
(Zhytomyr Ivan Franko State University)
kolesnik@zu.edu.ua
ORCID: 0000-0001-9384-9369

сучасні методичні підходи до підготовки майбутніх дизайнерів, зокрема проєктно-орієнтоване навчання, студійні практикуми, кейс-методи, інтеграцію цифрових платформ для моделювання та візуалізації дизайнерських рішень. Окрему увагу приділено використанню етнодизайну як засобу розвитку творчого потенціалу та формування національної ідентичності здобувачів закладів вищої освіти, а також розвитку професійної комунікації і самостійної проєктної діяльності. Підкреслено значення поєднання теоретичних знань та практичних навичок в освітньому процесі, що забезпечує формування конкурентоспроможних, творчих та професійно компетентних майбутніх дизайнерів. Результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення навчальних програм, методичних рекомендацій і організації освітнього процесу в закладах вищої освіти, спрямованого на підготовку сучасних дизайнерів, здатних ефективно реалізовувати професійні завдання та відповідати вимогам ринку праці.

Ключові слова: *професійна компетентність, професійна діяльність, майбутні дизайнери, заклад вищої освіти, освітній процес, методичні підходи, мультимедійні технології, етнодизайн, професійна підготовка.*

Introduction of the issue. The formation of professional competence of future designers in higher education institutions is one of the key tasks of the modern educational system. The modern labor market requires designers not only solid professional knowledge and practical skills, but also the ability to think creatively, design activities, interdisciplinary interaction and effective use of modern digital and multimedia technologies. In a rapidly changing technological environment, special attention is paid to the ability of students to adapt to new challenges, integrate innovative tools into the creative process and independently make professional decisions.

Despite the significant amount of theoretical research devoted to the training of designers, there is a lack of comprehensive methodological approaches that would ensure the effective integration of theoretical knowledge with practical skills, form the creative potential of students and ensure the development of professional competence in a wide range of design activities. The introduction of ethnodesign and national motifs into the educational process is particularly relevant, as it contributes to the formation of cultural identity, expands the creative space of the student, and stimulates the development of independent and critical thinking.

Thus, determining effective theoretical and methodological principles for training future designers in higher education

Постановка проблеми. Формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти є одним із ключових завдань сучасної освітньої системи. Сучасний ринок праці вимагає від дизайнерів не лише ґрунтовних професійних знань та практичних навичок, а й здатності до креативного мислення, проєктної діяльності, міждисциплінарної взаємодії та ефективного використання сучасних цифрових і мультимедійних технологій. В умовах швидкозмінного технологічного середовища особлива увага приділяється здатності студентів адаптуватися до нових викликів, інтегрувати інноваційні інструменти у творчий процес і самостійно приймати професійні рішення.

Попри значний обсяг теоретичних досліджень, присвячених підготовці дизайнерів, існує недостатність комплексних методичних підходів, які б забезпечували ефективну інтеграцію теоретичних знань із практичними уміннями, формували творчий потенціал студентів та забезпечували розвиток професійної компетентності у широкому спектрі дизайнерських діяльностей. Особливо актуальним є впровадження етнодизайну та національних мотивів в освітній процес, що сприяє формуванню культурної ідентичності, розширює креативний простір здобувача та стимулює розвиток самостійного та критичного мислення.

Таким чином, визначення ефективних теоретичних і методичних засад підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої

institutions that would meet the modern needs of the labor market, form professional competence, and promote the development of creative potential is an extremely urgent task of modern science and practice. Research on this issue allows us to improve the quality of the educational process, ensure the competitiveness of graduates, and promote the training of highly qualified specialists capable of effectively realizing themselves in the field of multimedia, animation, and digital design.

Current state of the issue. The problem of forming professional competence of future designers in higher education institutions is the subject of attention of both Ukrainian and foreign researchers. The authors of such publications as Denisenko V., Ivanova S., Kovalenko V., Leshchenko M., Lugovsky O., Melnyk O., Pinchuk O., Khomyk S., Chepelyuk O., Chugay N., Yakovets I. argue that modern specialists must have skills in working with visual technologies, because this is an integral part of the professional activity of designers. In their works, scientists emphasize the need to combine theoretical knowledge with practical skills and the formation of a competency approach as the basis of professional activity. In the studies of Bondarenko N., Kuznetsova T., Pasko O., Yandola K., the importance of the practical component in the training of future specialists is emphasized. Their works examine in detail the issues of structuring the educational process, the formation of key and special competencies, as well as the role of professional methods in the development of creativity and professional competence of applicants.

Ukrainian researchers pay considerable attention to the use of project-oriented learning, studio workshops, case methods and the integration of digital technologies in the process of training designers (Avramenko D., Kovalchuk M., Kolesnyk N., Solovey T., Petrova I.). Scientists Veselovska G., Hrytsenko M., Dmytrieva O., Yefymenko O., Kyrienko M. emphasize the importance of digital competence of design students. The problem of developing creative thinking

освіти, які б відповідали сучасним потребам ринку праці, формували професійну компетентність та сприяли розвитку творчого потенціалу, є надзвичайно актуальним завданням сучасної науки і практики. Дослідження цього питання дозволяє підвищити якість освітнього процесу, забезпечити конкурентоспроможність випускників і сприяти формуванню висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно реалізовуватися у сфері мультимедіа, анімації та цифрового дизайну.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти є предметом уваги як українських, так і зарубіжних дослідників. Автори таких публікацій, як Денисенко В., Іванова С., Коваленко В., Лещенко М., Луговський О., Мельник О., Пінчук О., Хомик С., Чепелюк О., Чугай Н., Яковець І. стверджують, що сучасні фахівці мають володіти навичками роботи з візуальними технологіями, адже це є невід'ємною складовою професійної діяльності дизайнерів. У працях вчені підкреслюють необхідність поєднання теоретичних знань із практичними навичками та формування компетентнісного підходу як основи професійної діяльності. У дослідженнях Бондаренко Н., Кузнєцової Т., Пасько О., Яндола К. підкреслюється важливість практичної складової в навчанні майбутніх фахівців. У їхніх працях детально розглядаються питання структурування освітнього процесу, формування ключових та спеціальних компетентностей, а також роль фахових методик у розвитку креативності та професійної компетентності здобувачів.

Значну увагу українські дослідники приділяють використанню проєктно-орієнтованого навчання, студійних практикумів, кейс-методів та інтеграції цифрових технологій у процес підготовки дизайнерів (Авраменко Д., Ковальчук М., Колесник Н., Соловей Т., Петрова І.). Вчені Веселовська Г., Гриценко М., Дмитрієва О., Єфименко О., Кирієнко М. акцентують на важливості цифрової компетентності студентів-дизайнерів. Особливо актуальною є проблема розвитку креативного мислення та навичок

and skills for independent solutions of professional tasks that meet the modern requirements of the labor market is especially relevant. The issue of including ethnodesign and national motifs in curricula is separately studied, which contributes to the formation of creative potential, cultural identity and design originality of future specialists (Ivanyuk N., Mandra A., Odrobinsky Yu., Saprykina L., Fursa O.).

In the context of the formation of professional competence of future designers in higher education institutions, foreign scientific research, in particular the works of N. Cross (specialist in design education and design thinking), R. Buchanan (theorist of design and design communication) and B. Lawson (architect and researcher of design processes), emphasize the importance of studio and project training, an interdisciplinary approach and the development of students' professional autonomy. They highlight different models of designer training, the integration of digital tools into the creative process, the use of multimedia platforms for modeling and visualization of design solutions, as well as methods of assessing professional competences through portfolios, expert assessment and self-analysis.

Analysis of modern research indicates growing attention to the formation of professional competence of future designers in the process of educational training in higher education institutions, emphasizing the need to adapt curricula to modern market requirements and technological trends in the field of multimedia and animation.

Thus, the analysis of scientific sources indicates that the formation of professional competence of future designers requires a comprehensive approach that combines theoretical training, practical skills and the development of creative potential. The current problem of insufficient integration of national motifs and ethnodesign into the educational process has been identified, which requires the development of methodological recommendations and the implementation of modern learning

самостійного вирішення професійних завдань, що відповідають сучасним вимогам ринку праці. Окремо досліджується питання включення етнодизайну та національних мотивів у навчальні програми, що сприяє формуванню творчого потенціалу, культурної ідентичності та дизайнерської самобутності майбутніх фахівців (Іванюк Н., Мандра А., Одробінський Ю., Саприкіна Л., Фурса О.).

У контексті формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти зарубіжні наукові дослідження, зокрема роботи N. Cross (спеціаліст із дизайнерської освіти та дизайн-мислення), R. Buchanan (теоретик дизайну та дизайнерської комунікації) та B. Lawson (архітектор і дослідник процесів проектування), підкреслюють значення студійного та проєктного навчання, міждисциплінарного підходу та розвитку професійної автономії студентів. Вони висвітлюють різні моделі підготовки дизайнерів, інтеграцію цифрових інструментів у творчий процес, застосування мультимедійних платформ для моделювання та візуалізації дизайнерських рішень, а також методи оцінювання професійних компетентностей через портфоліо, експертну оцінку та самоаналіз.

Аналіз сучасних досліджень свідчить про зростаючу увагу до формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів у процесі освітньої підготовки в закладах вищої освіти, підкреслюючи необхідність адаптації навчальних програм до сучасних вимог ринку та технологічних трендів у сфері мультимедіа та анімації.

Таким чином, аналіз наукових джерел свідчить про те, що формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів потребує комплексного підходу, що поєднує теоретичну підготовку, практичні навички та розвиток творчого потенціалу. Виявлено актуальну проблему недостатньої інтеграції національних мотивів та етнодизайну в освітній процес, що потребує розробки методичних рекомендацій та впровадження сучасних технологій навчання для підготовки конкурентоспроможних, креативних та професійно компетентних дизайнерів.

technologies to train competitive, creative and professionally competent designers.

Aim of the research is to theoretically substantiate and generalize modern methodological approaches to the formation of professional competence of future designers in higher education institutions; to identify key components of professional competences, effective technologies and teaching methods that contribute to the development of creative potential, practical skills and professional autonomy of students; and to analyze their practical application during the implementation of the educational and professional program "Graphic Design" of Zhytomyr Ivan Franko State University.

Research methods. The article uses a set of methods that provide a comprehensive study of the process of forming professional competence of future designers. An analysis of scientific sources and literature was used, which allowed us to identify theoretical approaches to the training of designers, the structure of professional competences, current teaching methods and the use of multimedia technologies in the educational process. To assess the content of training designers in higher education institutions, a comparative analysis of educational programs was conducted, which helped us to identify the best practices for integrating theoretical knowledge and practical skills.

Observation and participation in the educational process allowed us to trace the use of project-oriented learning, studio workshops, case methods and digital platforms for modeling and visualization of design solutions. Questionnaires and surveys of applicants and teachers helped to determine the level of formation of professional competencies, the effectiveness of various teaching methods and the need for improving the educational process. In addition, expert assessment of creative works and portfolios of applicants allowed us to assess the level of practical skills, creativity, ability for independent design thinking and integration of ethnodesign.

Мета статті – теоретично обґрунтувати та узагальнити сучасні методичні підходи до формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти; визначити ключові складові професійних компетентностей, ефективні технології та методи навчання, що сприяють розвитку креативного потенціалу, практичних умінь та професійної автономії студентів; а також проаналізувати їх практичне застосування під час реалізації освітньо-професійної програми "Графічний дизайн" Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Методи дослідження. У статті застосовано комплекс методів, що забезпечують всебічне дослідження процесу формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів. Використано аналіз наукових джерел і літератури, який дозволив виявити теоретичні підходи до підготовки дизайнерів, структуру професійних компетентностей, актуальні методики навчання та використання мультимедійних технологій у освітньому процесі. Для оцінки змісту підготовки дизайнерів у закладах вищої освіти проведено порівняльний аналіз освітніх програм, що дозволив виявити кращі практики інтеграції теоретичних знань і практичних навичок.

Спостереження та участь в освітньому процесі дозволили простежити застосування проєктно-орієнтованого навчання, студійних практикумів, кейс-методів та цифрових платформ для моделювання і візуалізації дизайнерських рішень. Анкетування та опитування здобувачів і викладачів допомогли визначити рівень сформованості професійних компетентностей, ефективність різних методів навчання та потребу у вдосконаленні освітнього процесу. Крім того, експертна оцінка творчих робіт і портфоліо здобувачів дозволила оцінити рівень практичних умінь, креативності, здатності до самостійного проєктного мислення та інтеграції етнодизайну.

Поєднання зазначених методів забезпечило комплексну оцінку процесу формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів, виявило його сильні

The combination of these methods provided a comprehensive assessment of the process of forming the professional competence of future designers, identified its strengths and weaknesses, and made it possible to determine areas for improving the educational process in higher education institutions.

Results and discussion. In the modern educational process of higher education institutions, the formation of professional competence of future designers is a multi-component and complex task, which involves a combination of theoretical training, practical activity and development of the creative potential of higher education seekers. Professional competence of designers includes not only knowledge of the basic principles of design, composition, color science and aesthetics, but also mastery of modern multimedia and digital technologies, the ability to design activities, creative thinking, an analytical approach and effective communication in interdisciplinary teams.

Scientists Lugovskyi O., Yakovets I., Chugai N. believe that design training most fully imitates the professional activity of a designer and forms professional competencies [7: 246].

The modern field of design is characterized by dynamism and rapid development, which, accordingly, requires a comprehensive system of development of professional competencies [10: 149]. Scientists Khomyk S., Denysenko V. identified key competencies necessary for professional effectiveness in the field of design, highlighted their versatility, and highlighted such components as: technical, creative, analytical, communicative, managerial and professional skills.

Fursa O. considered the views of scientists on the issues of structure and content, the requirements of employers and consumers for design products, the needs of graduates and employees of design studios, modern trends and prospects for the development of production and design technologies. In the works of Fursa O. it is stated that modern

та слабкі сторони та дало можливість визначити напрями вдосконалення освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. У сучасному освітньому процесі закладів вищої освіти формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів є багатокомпонентним та комплексним завданням, що передбачає поєднання теоретичної підготовки, практичної діяльності та розвитку творчого потенціалу здобувачів. Професійна компетентність дизайнерів включає не лише знання основних принципів дизайну, композиції, кольорознавства та естетики, а й володіння сучасними мультимедійними та цифровими технологіями, здатність до проєктної діяльності, креативного мислення, аналітичного підходу та ефективної комунікації в міждисциплінарних командах.

Науковці Луговський О., Яковець І., Чугай Н. вважають, що проєктне навчання найповніше наслідує професійну діяльність дизайнера та формує професійні компетенції [7: 246].

Сучасна сфера дизайну характеризується динамічністю і стрімким розвитком, що, відповідно, потребує комплексної системи розвитку професійних компетентностей [10: 149]. Вченими Хомик С., Денисенко В. ідентифіковано ключові компетенції, необхідні для професійної ефективності у сфері дизайну, та виокремлено їх багатогранність, а також виділено такі складові як: технічні, креативні, аналітичні, комунікативні, управлінські та професійні навички.

Фурсою О. розглянуто погляди науковців на питання структури та змісту, вимоги роботодавців та споживачів до продуктів дизайну, потреби випускників та працівників дизайн-студій, сучасні тенденції та перспективи розвитку технологій виробництва та дизайну. У працях Фурси О. зазначено, що сучасні дизайнери повинні володіти щонайменше такими ключовими компетентностями: 1) естетична: сприяє формуванню морально естетичного ставлення до себе та інших людей, до природи, духовних і матеріальних цінностей; 2) інформаційна:

designers must possess at least the following key competencies: 1) aesthetic: contributes to the formation of a morally aesthetic attitude towards themselves and other people, towards nature, spiritual and material values; 2) informational: widely use specialized software; 3) communicative: establishing the necessary contact with consumers of design products. The scientist identified the main qualities of designers: creativity, efficiency, stress resistance, sense of responsibility, self-criticism, worldview, artistic flair, sense of style and composition, artistic and graphic abilities [9: 9].

According to Odrobinsky Y., Mandra A., in the field of graphic design, professional competence can be divided into several important aspects. First, it is general cultural competence, which includes value-oriented and artistic-worldview components, as well as the ability to create cultural values. The second aspect is special or artistic-aesthetic competence, which includes artistic knowledge, aesthetic experience, artistic creativity, imaginative thinking and an aesthetic approach to work [7].

Methodological approaches to training future designers involve the widespread use of project-oriented learning, studio workshops, case methods, as well as the integration of digital platforms for modeling and visualization of design solutions. Particular attention is paid to the development of skills for independent planning and implementation of projects, the ability to make professional decisions and adapt to the conditions of the rapidly changing labor market. Active and interactive learning methods, including group projects, presentations, discussions, workshops and practical tasks, ensure the consolidation of theoretical knowledge and the formation of practical skills, which is an integral part of professional competence.

An important aspect of training designers is the integration of ethnodesign and national motifs into the educational process. This contributes to the development of students' creative potential, forms national identity, and also provides

широко використовувати спеціалізоване програмне забезпечення; 3) комунікативна: встановлення необхідного контакту зі споживачами дизайнерської продукції. Науковицею виокремлено основні якості дизайнерів: креативність, працездатність, стресостійкість, почуття відповідальності, самокритичність, світогляд, художнє чуття, відчуття стилю та композиції, художні та графічні здібності [9: 9].

На думку Одробінського Ю., Мандри А. у сфері графічного дизайну професійна компетентність може бути розділена на кілька важливих аспектів. Перш за все, це загальнокультурна компетентність, яка включає ціннісно-орієнтаційні і художньо-світоглядні складові, а також спроможність створювати культурні цінності. Другий аспект – це спеціальна або художньо-естетична компетентність, яка охоплює мистецький багаж знань, естетичний досвід, художню творчість, образне мислення та естетичний підхід до роботи [7].

Методичні підходи до підготовки майбутніх дизайнерів передбачають широке використання проєктно-орієнтованого навчання, студійних практикумів, кейс-методів, а також інтеграцію цифрових платформ для моделювання та візуалізації дизайнерських рішень. Особливу увагу приділено розвитку навичок самостійного планування та реалізації проєктів, здатності приймати професійні рішення та адаптуватися до умов швидкозмінного ринку праці. Активні та інтерактивні методи навчання, включаючи групові проєкти, презентації, дискусії, воркшопи та практичні завдання, забезпечують закріплення теоретичних знань і формування практичних умінь, що є невід'ємною складовою професійної компетентності.

Важливим аспектом підготовки дизайнерів є інтеграція етнодизайну та національних мотивів у освітній процес. Це сприяє розвитку творчого потенціалу студентів, формує національну ідентичність, а також надає можливість поєднувати традиційні естетичні цінності з сучасними дизайнерськими практиками. Використання етнодизайну

an opportunity to combine traditional aesthetic values with modern design practices. The use of ethnodesign in practical tasks and projects stimulates students to independently find solutions, increases creativity and professional identity.

Additionally, modern training of designers involves the active use of multimedia and digital technologies, which allows creating interactive layouts, 3D models, virtual presentations and prototypes. This combination of traditional teaching methods and digital tools allows students to more effectively master professional competencies, increases the level of practical training and ensures readiness to perform real professional tasks.

The competency-based approach to training future designers includes many components that are necessary for the development of both professional and personal qualities. This training covers the individual aspects (the student's personal and creative capabilities), the motivational aspect (organization, activity and persistence in solving problems, personal incentive to creativity and achieving quality results), as well as the cognitive-operational aspect (practical readiness for future professional activity) and many others [7].

According to scientists Bondarenko N., Pasko O., the complex functions and principles of design, the peculiarities of the profession and the unique environment of the designer as a profession in the system of creative and productive activity determine the complex nature of design education. In addition, an important role in the formation of the designer's personality is played by general cultural training and professional development. Therefore, the main directions of professional education for the development of creative designers are personality-oriented activity and a competency-based approach to the organization of the educational process [2: 62].

For the effective implementation of the competency-based approach in the field of design, curricula and professional training must integrate experimental learning with

у практичних завданнях та проєктах стимулює студентів до самостійного пошуку рішень, підвищує креативність та професійну самобутність.

Додатково, сучасна підготовка дизайнерів передбачає активне використання мультимедійних та цифрових технологій, що дозволяє створювати інтерактивні макети, 3D-моделі, віртуальні презентації та прототипи. Таке поєднання традиційних методів навчання та цифрових інструментів дозволяє студентам більш ефективно освоювати професійні компетентності, підвищує рівень практичної підготовки та забезпечує готовність до виконання реальних професійних завдань.

Компетентнісний підхід до підготовки майбутніх дизайнерів включає безліч компонентів, які є необхідними для розвитку як професійних, так і особистісних якостей. Ця підготовка охоплює індивідуальний аспект (особистісні та творчі можливості студента), мотиваційний аспект (організованість, активність та стійкість у рішенні завдань, особистий стимул до творчості та досягнення якісних результатів), а також когнітивно-операційний аспект (практична готовність до майбутньої професійної діяльності) і багато інших [7].

На думку вчених Бондаренко Н., Пасько О. складні функції та принципи дизайну, особливості професії та унікальне середовище дизайнера як професії в системі творчої та продуктивної діяльності визначає комплексний характер дизайн-освіти. Крім того, важливу роль у формуванні особистості дизайнера відіграє загальнокультурна підготовка та професійний розвиток. Тому основними напрямами професійної освіти для розвитку креативних дизайнерів є особистісно-орієнтована діяльність та компетентнісний підхід до організації освітнього процесу [2: 62].

Для ефективної реалізації компетентнісного підходу у сфері дизайну навчальні програми та професійні тренінги повинні інтегрувати експериментальне навчання з теоретичною підготовкою. Основні

theoretical training. The main strategies include: interpretation of curricula, experimental learning, continuous assessment and feedback, professional development [10: 150].

Saprykina L. notes that the project method is effective in the process of training future designers. Since when creating conceptual provisions for the formation of professional competence of future designers, a significant place is given to innovative technologies, the involvement of applicants in project activities, as one of the forms of innovative methodological technologies of education, will positively affect the formation of professional competence of future designers [6: 235].

During a study conducted at Zhytomyr Ivan Franko State University in the educational and professional program "Graphic Design", modern methodological approaches to the training of future designers were analyzed and their effectiveness in forming the professional competence of applicants was assessed.

Modern training of future designers involves the use of complex methodological approaches that ensure the integration of theoretical knowledge and practical skills, the development of creative potential and professional competence. According to Kovalchuk M., Kolesnyk N., one of the key approaches is project-oriented training, which involves the implementation of real design projects by applicants, which contributes to the formation of design skills, critical thinking and the ability to make independent professional decisions [3].

It should be noted that studio workshops create a conditional environment close to professional practice, where applicants could apply the acquired knowledge in the conditions of the creative process, interact with classmates and mentors, improve teamwork skills and presentation of design solutions.

Case methods allow analyzing real or simulated situations from the practice of design activities, contribute to the development of analytical thinking, the ability to predict the consequences of

стратегії включають: інтерпретація навчальних програм, експериментальне навчання, постійне оцінювання та зворотний зв'язок, професійний розвиток [10: 150].

Саприкіна Л. зазначає, що метод проектів є ефективним у процесі підготовки майбутніх дизайнерів. Оскільки під час створення концептуальних положень формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів відведено вагоме місце інноваційним технологіям, то залучення здобувачів до проєктної діяльності, як однієї з форм інноваційних методичних технологій навчання, позитивно впливатиме на формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів [6: 235].

У ході дослідження, проведеного в Житомирському державному університеті імені Івана Франка на освітньо-професійній програмі "Графічний дизайн", було проаналізовано сучасні методичні підходи до підготовки майбутніх дизайнерів та оцінено їх ефективність у формуванні професійної компетентності здобувачів.

Сучасна підготовка майбутніх дизайнерів передбачає використання комплексних методичних підходів, які забезпечують інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь, розвиток креативного потенціалу та професійної компетентності. На думку Ковальчук М., Колесник Н., одним із ключових підходів є проєктно-орієнтоване навчання, яке передбачає виконання здобувачами реальних дизайнерських проєктів, що сприяє формуванню навичок проєктної діяльності, критичного мислення та здатності приймати самостійні професійні рішення [3].

Зазначимо, що студійні практикуми створюють умовне середовище, наближене до професійної практики, де здобувачі отримують можливість застосовувати набуті знання в умовах творчого процесу, взаємодіяти з одногрупниками та наставниками, удосконалювати навички командної роботи і презентації дизайнерських рішень.

Кейс-методи дозволяють аналізувати реальні або змодельовані ситуації з практики дизайнерської діяльності,

decisions and choose optimal strategies for solving problems.

An important modern tool is the integration of digital platforms for modeling and visualization of design solutions, which allows students to create prototypes, animated images, multimedia projects and visualize complex concepts. The use of such platforms provides practical training, increases the level of digital literacy and forms the competencies necessary for work in the modern design field.

In the works of Kolesnyk N., Kunitsy H., Pohosyan D. it is noted that higher education students realize that multimedia technologies include a wide range of tools that allow combining text, images, sound and video to create an interactive experience. The training of designers provides for familiarization with software for video processing, 3D modeling, creating interactive animations and virtual environments. Technologies such as Unity, Blender and Cinema 4D, FlipaClip, Synfig Studio, Pencil2D, OpenToonz, Krita, TupiTube, Pivot Animator, Express Animate, Easy GIF Animator provide the opportunity to create modern visual content for logos, games, advertising and educational products in animated graphics and multimedia [4: 363].

Therefore, the educational process in higher education institutions should ensure the comprehensive development of future designers through the integration of theoretical knowledge, practical skills, creative potential and professional independence. This approach contributes to the formation of competitive specialists who are able to work effectively in the conditions of the modern labor market and meet the high requirements of professional activity in the field of design. The combination of these methodological approaches contributes to the formation of holistic professional competence of future designers, their ability to creative self-expression, effective use of modern technologies and adaptation to the requirements of the present.

сприяють розвитку аналітичного мислення, вміння прогнозувати наслідки рішень та обирати оптимальні стратегії вирішення завдань.

Важливим сучасним інструментом є інтеграція цифрових платформ для моделювання та візуалізації дизайнерських рішень, що дозволяє студентам створювати прототипи, анімовані зображення, мультимедійні проєкти та здійснювати візуалізацію складних концепцій. Використання таких платформ забезпечує практичну підготовку, підвищує рівень цифрової грамотності та формує компетентності, необхідні для роботи в сучасній дизайнерській сфері.

У працях Колесник Н., Куниці Г., Погосьян Д. зазначено, що здобувачі вищої освіти усвідомлюють, що, мультимедійні технології включають в себе широкий спектр інструментів, що дозволяють об'єднувати текст, зображення, звук і відео для створення інтерактивного досвіду. У підготовці дизайнерів передбачено ознайомлення з програмним забезпеченням для обробки відео, 3D-моделювання, створення інтерактивних анімацій та віртуальних середовищ. Такі технології, як Unity, Blender і Cinema 4D, FlipaClip, Synfig Studio, Pencil2D, OpenToonz, Krita, TupiTube, Pivot Animator, Express Animate, Easy GIF Animator надають можливість створювати сучасний візуальний контент для логотипів, ігор, реклами та освітніх продуктів у анімаційній графіці та мультимедіа [4: 363].

Отже, освітній процес у закладах вищої освіти має забезпечувати комплексний розвиток майбутніх дизайнерів через інтеграцію теоретичних знань, практичних умінь, креативного потенціалу та професійної самостійності. Такий підхід сприяє формуванню конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно працювати в умовах сучасного ринку праці та відповідати високим вимогам професійної діяльності у сфері дизайну. Поєднання цих методичних підходів сприяє формуванню цілісної професійної компетентності майбутніх дизайнерів, їхньої здатності до творчого самовираження, ефективного

Analysis of experimental data obtained. The study conducted a comprehensive analysis of the educational components of the training programs for designers in the specialty "Design" at Zhytomyr Ivan Franko State University. The experiment was carried out during the study of such educational components as "Visual Communications Design", "Multimedia Technologies in Design", "Decorative and Applied Arts and Ethnodesign" and "Computer Graphics". These components formed the basis for the formation of professional competencies of applicants and served as the subject of analytical and practical research. The analysis of the questionnaire of 85 applicants showed that 78% of respondents assess their level of theoretical knowledge as sufficient or high, but only 54% feel confident in applying this knowledge in practical design projects. The highest level of preparation was found in the component "Computer Graphics", where 67% of applicants indicated that they confidently mastered the basic tools of 2D and 3D graphics, the creation of vector and raster images, as well as the design of interactive materials.

In the component "Visual Communications Design", 62% of students indicated that they were able to effectively develop visual communication concepts, but only 45% noted the presence of skills in adapting design for different media and audiences. This indicates the need to strengthen the integration of practical tasks and project-oriented methods in this course.

As for "Multimedia Technologies in Design", there was a significant difference in the level of training of applicants: 59% of respondents have basic skills in working with multimedia platforms, but only 38% can independently create complex interactive projects. This indicates the need to strengthen the practical component of the course and use modern digital tools that recreate the conditions of real professional activity.

The educational component "Decorative and Applied Arts and Ethnodesign" showed that only 42% of

використання сучасних технологій та адаптації до вимог сьогодення.

Результати дослідження та їх обговорення. У ході дослідження було здійснено комплексний аналіз освітніх компонент навчальних програм підготовки дизайнерів за спеціальністю "Дизайн" у Житомирському державному університеті імені Івана Франка. Експериментальне дослідження здійснювалося під час вивчення таких освітніх компонентів, до яких належали "Дизайн візуальних комунікацій", "Мультимедійні технології в дизайні", "Декоративно-прикладне мистецтво та етнодизайн" та "Комп'ютерна графіка". Ці компоненти становили основу формування професійних компетентностей здобувачів і слугували предметом аналітичного та практичного дослідження. Аналіз анкетування 85 здобувачів показав, що 78% опитаних оцінюють свій рівень теоретичних знань як достатній або високий, проте лише 54% відчувають упевненість у застосуванні цих знань у практичних дизайн-проєктах. Найвищий рівень підготовки виявлено у компоненті "Комп'ютерна графіка", де 67% здобувачів зазначили, що впевнено володіють основними інструментами 2D та 3D графіки, створенням векторних та растрових зображень, а також дизайном інтерактивних матеріалів.

У компоненті "Дизайн візуальних комунікацій" 62% студентів вказали, що здатні ефективно розробляти концепції візуальної комунікації, проте лише 45% відзначили наявність навичок адаптації дизайну для різних медіа та аудиторій. Це свідчить про необхідність посилення інтеграції практичних завдань і проєктно-орієнтованих методик у даному курсі.

Що стосується "Мультимедійних технологій в дизайні", спостерігалася значна різниця у рівні підготовки здобувачів: 59% опитаних володіють базовими навичками роботи з мультимедійними платформами, але лише 38% здатні самостійно створювати комплексні інтерактивні проєкти. Це свідчить про потребу у посиленні практичної складової курсу та застосуванні сучасних цифрових інструментів, що відтворюють умови реальної професійної діяльності.

applicants actively integrate national motifs into their own design projects. At the same time, 51% of applicants noted that working with ethnodesign significantly increases their creativity and forms their professional identity. Expert assessment of applicants' portfolios confirmed these data: works that integrated elements of ethnodesign received the highest marks for creativity, originality, and complexity of solving the problem.

Освітній компонент "Декоративно-прикладне мистецтво та етнодизайн" показав, що лише 42% здобувачів активно інтегрують національні мотиви у авторські дизайн-проєкти. При цьому 51% здобувачів зазначили, що робота з етнодизайном значно підвищує їхню креативність і формує професійну самобутність. Експертна оцінка портфоліо здобувачів підтвердила ці дані: роботи, у яких інтегровано елементи етнодизайну, отримували найвищі оцінки за креативність, оригінальність та комплексність вирішення завдання.

Table 1.

Analysis of the results of an experimental study of educational components

Educational component	Level of theoretical knowledge (%)	Confidence in practical skills (%)	Average creativity score (5-point scale)
Visual communications design	78	54	4.2
Multimedia technologies in design	59	38	3.9
Decorative and applied arts and ethnodesign	51	42	4.6
Computer graphics	67	67	4.3

Observation of the educational process and analysis of case methods showed that students who worked in groups on project tasks demonstrated a higher level of communicative and organizational skills. 63% of higher education seekers noted that participation in project work contributes to a deeper assimilation of the material and the development of the ability to independently make professional decisions.

The results obtained indicate that the educational process at Zhytomyr Ivan Franko State University provides a high level of basic theoretical training, but requires increased practical integration of curriculum components, more active use of multimedia and digital technologies, as well as systematic work with ethnodesign to develop the creativity and professional identity of future designers.

In general, the quantitative and qualitative data of the study allow us to conclude that the formation of professional

Спостереження за освітнім процесом і аналіз кейс-методів показали, що студенти, які працювали в групах над проєктними завданнями, демонстрували більш високий рівень комунікативних та організаційних навичок. 63% здобувачів відзначили, що участь у проєктних роботах сприяє глибшому засвоєнню матеріалу та розвитку здатності до самостійного прийняття професійних рішень.

Отримані результати свідчать, що освітній процес у Житомирському державному університеті імені Івана Франка забезпечує високий рівень базової теоретичної підготовки, проте потребує посилення практичної інтеграції компонентів навчальної програми, більш активного використання мультимедійних та цифрових технологій, а також системної роботи з етнодизайном для розвитку креативності та професійної самобутності майбутніх дизайнерів.

Загалом, кількісні та якісні дані дослідження дозволяють зробити

competence of future designers requires a comprehensive approach that combines theoretical training, practical activities, work with digital tools and the integration of national cultural elements into the educational process. These results can be used to improve educational programs, develop new methodological recommendations and increase the effectiveness of professional training of designers in higher education institutions.

Conclusions and research perspectives. As a result of the analysis and generalization of scientific sources and practical approaches to the training of future designers, the main components of professional competence were identified, which include theoretical knowledge, practical skills, creative thinking, the ability to design, mastery of modern multimedia and digital technologies, as well as the ability to work in interdisciplinary teams. It was established that effective training of designers in higher education institutions requires the integration of theoretical knowledge and practical skills through project-oriented training, studio workshops, case methods and the use of digital platforms for modeling and visualization of design solutions.

Particular attention should be paid to the introduction of ethnodesign and national motifs into the educational process, which contributes to the development of the creative potential of applicants, the formation of cultural identity and professional originality. Such approaches ensure the development of professional autonomy, critical thinking and the ability to independently solve professional tasks in modern labor market conditions.

Prospects for further research are related to improving the methods of integrating digital technologies and multimedia platforms into the process of training designers, developing comprehensive models of professional competence formation, as well as assessing the effectiveness of using ethnodesign in the educational process. Further research may also focus on a comparative analysis of various

висновок про те, що формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів потребує комплексного підходу, який поєднує теоретичну підготовку, практичну діяльність, роботу з цифровими інструментами та інтеграцію національних культурних елементів у навчальний процес. Ці результати можуть бути використані для удосконалення освітніх програм, розробки нових методичних рекомендацій і підвищення ефективності професійної підготовки дизайнерів у закладах вищої освіти.

Висновки та перспективи досліджень. У результаті проведеного аналізу та узагальнення наукових джерел і практичних підходів до підготовки майбутніх дизайнерів визначено основні складові професійної компетентності, які включають теоретичні знання, практичні навички, креативне мислення, здатність до проєктної діяльності, володіння сучасними мультимедійними та цифровими технологіями, а також уміння працювати в міждисциплінарних командах. Встановлено, що ефективна підготовка дизайнерів в закладах вищої освіти потребує інтеграції теоретичних знань і практичних умінь через проєктно-орієнтоване навчання, студійні практикуми, кейс-методи та використання цифрових платформ для моделювання і візуалізації дизайнерських рішень.

Особливу увагу слід приділяти впровадженню етнодизайну та національних мотивів у освітній процес, що сприяє розвитку творчого потенціалу здобувачів, формуванню культурної ідентичності та професійної самобутності. Такі підходи забезпечують розвиток професійної автономії, критичного мислення та здатності до самостійного вирішення професійних завдань у сучасних умовах ринку праці.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням методик інтеграції цифрових технологій і мультимедійних платформ у процес підготовки дизайнерів, розробкою комплексних моделей формування професійної компетентності, а також оцінюванням ефективності використання

educational strategies, developing indicators for assessing competencies and methods for developing the creative potential of applicants in various areas of design.

Thus, the formation of professional competence of future designers in higher education institutions is a multi-component process that requires constant improvement of pedagogical approaches, the use of modern technologies and considering cultural aspects, which ensures the training of highly qualified, competitive and creative specialists for the modern labor market.

етнодизайну в освітньому процесі. Подальші дослідження можуть також зосереджуватися на порівняльному аналізі різних освітніх стратегій, розробці індикаторів оцінки компетентностей та методик розвитку креативного потенціалу здобувачів у різних напрямах дизайну.

Отже, формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти є багатокомпонентним процесом, що потребує постійного вдосконалення педагогічних підходів, використання сучасних технологій та врахування культурних аспектів, що забезпечує підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних і креативних фахівців для сучасного ринку праці.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Afanasieva, N.A., & Tytova, N.M. (2025). Rozrobka kompetentnisnoho pidkhodu do navchannia anatomichnoi plastyky maibutnikh vykladachiv dyzainu [Development of a competency-based approach to teaching anatomical plasticity to future design educators]. *Ukrainskyi mystetstvoznavchyi dyskurs – Ukrainian Art Studies Discourse*, 3, 8-16. DOI: 10.32782/uad.2025.3.1 [in Ukrainian].

2. Bondarenko, N., & Pasko, O. (2023). Osoblyvosti pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv dyzainu u zakladakh vyshchoi osvity [Features of training future design specialists in higher education institutions]. *Current Issues of the Humanities: Art Studies*, 61(1), 58-63. DOI: 10.24919/2308-4863/61-1-10 [in Ukrainian].

3. Kovalchuk, M.O., & Kolesnyk, N.Ye. (2020). *Hrafichnyi dyzain ta kompiuterna hrafika [Graphic design and computer graphics]:* monograph. Zhytomyr: TOV "505", 440. Retrieved from: https://eprints.zu.edu.ua/33285/1/ilovepdf_merged%20%2814%29.pdf [in Ukrainian].

4. Kolesnik, N.Ye., Kunitsia, H.V., & Pohosian, D.R. (2024). Pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv z dyzainu do vykorystannia vizualnoho kontentu multymediinykh tekhnolohii ta animatsiinoi hrafiky [Training future design specialists to use visual content of multimedia technologies and animation graphics]. *Nauka i tekhnika sohodni – Science and Technology Today*, 9(37), 356-366. DOI: 10.52058/2786-6025-2024-9(37) [in Ukrainian].

5. Luhovskyi, O., Yakovets, I., & Chuhai, N. (2024). Zastosuvannia suchasnykh tekhnolohii dyzain diialnosti pry proiektuvanni inkluzyvnoho seredovyshch [Application of modern design activity technologies in designing an inclusive environment]. *Demiurh: idei, tekhnolohii, perspektyvy dyzainu – Demiurg: Ideas, Technologies, Perspectives of Design*, 7(2), 234-247. DOI: 10.31866/2617-7951.7.2.2024.315454 [in Ukrainian].

6. Saprykina, L. (2019). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh dyzaineriv z vykorystanniam innovatsiinykh tekhnolohii [Formation of professional competence of future designers using innovative technologies]. *Demiurh: idei, tekhnolohii, perspektyvy dyzainu – Demiurg: Ideas, Technologies, Perspectives of Design*, 2(2), 229-236. DOI: 10.31866/2617-7951.2.2.2019.189732 [in Ukrainian].

7. Odrobinskyi, Yu.V., & Mandra, A.V. (2023). Pedahohichni umovy formuvannia fakhovykh kompetentnostei maibutnikh dyzaineriv-hrafikiv [Pedagogical conditions for developing professional competencies of future graphic designers]. *Akademichni vizii – Academic Visions*, 23. DOI: 10.5281/zenodo.10052795 [in Ukrainian].

8. Orshanskyi, L. (2020). Suchasni vymohy y osoblyvosti profesiinoi pidhotovky maibutnikh dyzaineriv u zakladakh vyshchoi osvity [Modern requirements and features of

professional training of future designers in higher education institutions]. *Mystetska osvita: zmist, tekhnolohii, menedzhment – Art Education: Content, Technologies, Management*, 15, 43-56. DOI: 10.37041/2410-4434-2020-15-3 [in Ukrainian].

9. Fursa, O. (2020). Fenomen dyzain-osvity u konteksti stanovlennia dyzainu i systemy profesiinoi pidhotovky maibutnikh dyzaineriv [The phenomenon of design education in the context of the formation of design and the system of professional training of future designers]. *Mystetska osvita: zmist, tekhnolohii, menedzhment. Seriia: Pedahohichni nauky – Art Education: Content, Technologies, Management. Series: Pedagogical Sciences*, 15, 5-26 [in Ukrainian].

10. Khomyak, S., & Denysenko, V. (2024). Kompetentnisnyi pidkhid u profesiinii diialnosti fakhivtsiv sfery dyzainu [Competency-based approach in the professional activity of specialists in the field of design]. *Modern Tools and Methods of Scientific Investigation: III International Scientific and Theoretical Conference (Antwerp, June 7, 2024)*. Antwerp, Belgium, 149-152. Retrieved from: https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/1897 [in Ukrainian].

11. Shapoval, A.H., Sylenko, Yu.V., & Ivanova, M.S. (2025). Teoretyko-metodolohichni zasady proiektuvannia obiektiv multymediinoho dyzainu [Theoretical and methodological principles of designing multimedia design objects]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka – Current Issues of the Humanities: Interuniversity Collection of Scientific Papers of Young Scholars of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*, 83(3), 118-123. DOI: 10.24919/2308-4863/83-3-17 [in Ukrainian].

12. Shteiner, T.V., Lisohor, A.V., & Sylenko, Yu. (2025). Zastosuvannia kompleksnoho dyzain-proiektuvannia v osvitnomu protsesi profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv u sferi dyzainu [Application of comprehensive design planning in the educational process of professional training of specialists in the field of design]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of the Humanities*, 86(2), 102-107. DOI: 10.24919/2308-4863/86-2-16 [in Ukrainian].

Received: October 28, 2025
Accepted: November 14, 2025